

Uredni število:
Schillerjeva, cesta štev. 3,
na dvorišču I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun
nedelj in praznikov ob
8. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žajo.

Narodni dnevnik

Štev. 4.

Celje, v četrtek, dne 7. januarja 1909.

Leto I.

Upravništvo:
Schillerjeva, cesta štev. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrtletno . . . K 6-20
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna štev. stane 10 h

Politična kriza na Kranjskem.

Takoj omenimo, da imamo v mislih položaj, ki je nastal na Kranjskem vsled izstopa učiteljstva iz narodnonapredne stranke. Obenem pa pripomnimo, da nam ni namen pretrgovati vzroke, kdo je kriv, kaj je bilo napačno itd., bavimo se z zadevo kot očitveno odprtim važnim vprašanjem, ki ne more ostati in ne bode ostalo dolgo nerešeno. Onim, ki še ne vedo, za kaj se gre, kratko pojasnimo, da je bilo učiteljstvo doslej na Kranjskem po pretežni večini v organizaciji narodne napredne stranke, kjer je imelo odlične zastopnike v izvrševalnem odboru. Učiteljstvo je zahtevalo pri nedavno dovršenih deželnozborskih volitvah v Ljubljani poslansko mesto splošnega volilnega razreda. Narodnonapredna stranka pa ti zahtevi ni ugodila ter je postavila kandidatom občinskega odbornika Turka, ki je bil pri ožji volitvi nasproti socialistu Kristanu res izvoljen. Učiteljstvo je izvajalo posledice s tem, da je izstopilo oficijelno iz stranke.

Toda s tem nismo povedali nič novega. Važno se nam zdi razpravljati, kaj zdaj? Oba prizadeta činitelja zastopata nasprotni stališči, ki sta pa, brez zamere, po našem mnenju obe nevzdržljivi in ne peljeta k cilju.

Vodstvo narodnonapredne stranke, kakor je videti, ne stori nikakega koraka k rešitvi krize. Odličen član izvrševalnega odbora te stranke brez potrebe v „Slov. Narodu“ celo stvar na široko pojasnjuje, zagovarja strankino vodstvo, in išče krivdo na strani učiteljstva, kar je pa slioh zdaj ob neprimernem času storjeno. Gospod dr. K. T. skuša nekako dokazovati, da bo stranka že celo stvar prebolela, da bo ostala prijateljica šole in učiteljstva in da bode končno začasno brez učiteljstva izhajala. Popolnoma neprimerno se nam zdi, ako konča tu omenjeni članek z žaljenjem učiteljstva, očitajoč mu splošno in v celoti politično nezrelost. Mi moramo temu stališču odločno

ugovarjati. Velika zmota je, če stranka meni, da bode mogla pospeševati napredek v šolstvu brez opore učiteljstva. Želi se nam, da je sploh še zmota misliti, da v naših razmerah more politična napredna stranka, v katerikoli narodu trajno obstati, ako je učiteljstvo nasproti isti in stranka nasproti učiteljstvu pasivna. Mogoče je, da odlični člani stranke brez učiteljstva morejo v zasebnem življenju izhajati, morebiti se držijo lahko tudi kot vodje znatnega števila močnih somišljenikov. Pa izvrševanje naprednega programa stranke je v teh razmerah — nemogoča stvar. To naj bi vodstvo stranke uvaževalo in na ti podlagi uredilo svoje korake. Tega ne storiti, ampak zagrešiti neverjetno napako vse kranjsko učiteljstvo žaliti, mesto iskati pot k zblizanju, je nam nekaj naravnost neverjetnega. In kot prijatelji napredka k temu ne moremo molčati.

In kaj pravi učiteljstvo? Izjavlja, da je bilo grdo prevarano, in da vsled tega noče o nobeni stranki na Kranjskem nič vedeti ter hoče stati izven strank in živeti le svoji organizaciji.

Tudi to stališče je nekaj, kar se da izreči, kar je pa samoobsebi nemogoče. Da bi utegnili delo v stanovski organizaciji prinesiti kranjskemu učiteljstvu izboljšanje gmotnega položaja prej nego sodelovanje pri strankah, temu sicer nočemo oporekati. Nemogoče je pa, da bi moglo stati lepo število inteligentov, katero tvori kranjsko učiteljstvo, v političnem oziru izven stranke. To bi ne pomenilo nič drugega nego odreči se idejalu učiteljstva vseh narodov, da kot člani družbe organsko in smiselno vplivajo na način razvoja družbe, na smer političnega življenja.

Tega pa učiteljstvo ne more storiti in ne bode storilo. Posamezniki bodo nehote sčasoma zavzeli svojo vlogo v delovanju strank in ne more biti dvoma, da bode tudi kranjsko učiteljstvo našlo svoje mesto le v kaki stranki z naprednimi načeli, naj se imenuje potem kakor koli.

Sedajni položaj na Kranjskem je kriza v polnem pomenu besede, kriza za narodno napredno stranko in kriza za napredno učiteljstvo. Nobena kriza pa ne ostane nerešena.

Mi na Štajerskem od te krize nismo naravnost prizadeti. Štajersko učiteljstvo, kolikor nam znano, doslej ni nezadovoljno v štajerski narodni stranki. Ima v ti organizaciji toliko vpliva, kolikor ga samo hoče, in krepko deluje v narodni stranki. Da se pa tudi na Kranjskem sedajno nevzdržljivo razmerje med učiteljstvom in napredno stranko kar najprej kakorkoli v smislu narodnih koristi razreši, je nujna potreba.

Pismo iz Koroške.

Někdy kolébka, nyní národu mého rakev.

Dalje.

Začel je izhajati napreden list „Korošec“. Slišali smo zopet mnogo besedi o tej „razdelitvi duhov“. Tako mnogovrstni, drug drugemu nasprotni in večinoma tako neodkritosrčni so bili ti glasovi, da niso nič pripomogli k napredku, pač pa še bolj razburili duhove. Najbolj pa je bilo slišati glas, da je zdaj odbila za Korošce zadnja ura, češ, dokler so bili edini, so mogli še upati na izboljšanje svojega položaja, tako pa gredo gotovemu propadu nasproti.

Ali je pač to res?

Pred vsem moramo pibiti, da koroški Slovenci tudi dozdej niso bili edini v pravem pomenu te besede. Da je mogoča složnost, je treba predvsem zavednosti, te pa je bilo na Koroškem dosedaj malo ali pravzaprav nič. Kar je na Koroškem ohranjenega, se niti ne more pripisovati kaki stranki; tu je Slovence ohranila predvsem narava sama, razen te pa slovenska knjiga, predvsem one Mohorjeve družbe. Omeniti bi imeli kot pospeševalce slovenstva na Koroškem tudi narodne duhovnike, toda ker ne omenjamo drugih posameznikov, izpuščamo tudi te, kajti le kot posamezniki so delovali v narodnem zmislu;

cerkev sama je narodnosti več škodovala, nego koristila, še celo delovanje narodnih duhovnikov je omejevala, z nastavljenjem nemških duhovnikov pa delovanje naših paralelizirala. Zato ni prav, če kdo hvalo poje cerkvi za stvari, ki so jih storili posamezni duhovniki. Narodnih učiteljev smo imeli sicer na Koroškem mnogo manj nego duhovnikov, vendar so storili tudi toliko, da je utemeljena primera med cerkvijo in duhovnikom ter šolo in učiteljem: toda komu pade v glavo, da bi hotel šteti tudi šolo med pospeševalce slovenstva na Koroškem?!

Dalje je bila tudi ona zavednost, kar je je bilo, bolj v ustih nego v srcu. Kako bi bilo sicer mogoče, da se „zavednemu“ očetu odtujijo v šoli otroci tako popolnoma, da niti slovensko govoriti ne znajo. Pa ne mislite morebiti, da je tako samo pri neukem ljudstvu, ker je ta pojav prav tako pogost pri inteligenci, pri takozvanih narodnih voditeljih celo! Da, tudi ona zavednost, ki je bila, je bila le slamnata: ko je slama zgorela, je ostalo pogorišče, ki ga je treba prej dobro očistiti, predno se na njem zida kamnito stavbo prave narodne zavednosti.

Dalje prihodnjie.

Slovenskim deželnim poslancem ob otvoritvi dežel. zbora kranjskega.

(Dopis iz Kranjskega).

Kranjski Nemci so se preobjedli belega slovenskega kruha in občudovanja vredna je predrznost, s katero nastopa par odstotka v to deželo recimo pritepenih kazinotov zoper ogromno večino slovenskega ljudstva.

Sistematično izpodrivanje in zapostavljanje domačega življa, zavlačevanje slovenskega in izredno negovanje nemškega šolstva, 20. september in imenovanje Belarja za nemškega šolskega nadzornika . . . skratka: **gradnja vsenemškega mostu čez**

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Daljs.

Dokaze, kako močno se je vkoreninilo v celo naše življenje slavohlepe, najdemo v neštevilnih izrazih in naslovih. Drugi narodi pozdravljajo svoje zaslužne in priljubljene može s skromnim pristavkom, da bi živeli (kar res ni mnogo) ali kvečjemu, da bi dolgo živeli. Nemci kličejo „hoch“, kar je tudi zelo krotka in skoro dvoumna želja. Pri nas pa pozdravljamo vsakega, ki ni mogoče storil ničesar drugega, kot da je doživel svoje petdeseto leto, takoj z gromovitim „Slava!“ Drugod dajejo najpomembnejšim korporacijam najvišji naslov „hvalevredni“ ali „spoštovani“; pri nas bi se čutila vsaka

razžaljeno, ko bi se ji odreklo priznanje njene slave. Slavní je pri nas vsak odbor, klub in društvo, slavna vsaka redakcija, komisija in zveza; slavno, če ne že veleslavno vsako finančno ravnanje. Skratka, slava se razlega na vseh koncih in krajih in slavo se meče na vse strani, kot bi bila najcennejša stvar na svetu. Res, da ne razumem, odkod imamo pri nas toliko slave, naj se ozrem na našo, vendar skromno literaturo ali na našo vedo v začetkih, ali na nedostatek naše industrije in trgovine, na naš, z dogovi preobložen kmečki stan, na naše politično stanje, o katerem rajé molčim.

Oprostite mi ta dolgočasna razmišljanja, do katerih me je privedla neumestna skromnost mojega junaka. Marsikdo, ki ni prišel niti do Krča*), kaj še na mesec, se pri vsaki priliki baha s svojo dragoceno izkušnostjo.

*) Krč je mala izprehajališče, pol ure od Prage.

Saj poznate takega človeka, ki je bil enkrat v življenju za granico, na primer v Draždanih. Vsaka družba, v katero pride, mora poslušati od začetka do konca vsaj eno dogodbo iz njegovega potovanja. Ako omenite na primer o gorgonzolskem siru, takoj začne: Kadar slišim govoriti o gorgonzolskem siru, gospodje, takoj se spomnim na draždansko Sikstinsko madono, pred katero sem se sprijaznil s starim, čudnim Vlahom, ki itd. Skratka, naj se govori o komurkoli, draždanski potovalec zna na vse spretno ali nespretno obesiti svoje Draždane.

Popolnoma drugače gospod Brouček. On se je dotikal meseca skoro nerad in njegove razprave o gostilni so se gibale kakor prej, okoli pozemeljskih stvari, samo da se je zdaj, zvest svoji obljubi na mesecu vzdrljal vsake nalogne kritike o mestnih in državnih zadevah; zatorej se je izogibal sedaj tudi rokovičarju Klapzubu, kot zlovolj-

nemu zabavljaču. Toda en slučaj je pomenljivo pretresel njegov vzgledni optimizem. Izšli so ravnokar zakoni o eksekutnih naredbah, ki kratijo tako občutljivo pravice ubogih hišnih posestnikov in jih izpostavljajo brez obrambe zlovolji brezvestnih najemnikov.

Čeprav je gospoda Broučka semintja spreletel mrz po hrbtu, ko je pomislil na grozno „železno devico“ in na srednjeveško inkvizicijo, o kateri je razpravljala ena izmed knjig njegove skromne knjižnice, vendar je budila v njem ena krivična, zakonita naredba marsikdaj željo po starih, zlatih časih. Obžaloval je, da je lažljivo človekoljubje vzelo upniku možnost, posaditi brezvestnega dolžnika med žabe in povgane na dno kakega romantičnega stolpa in je mislil, da bi za najemnika, ki principijelno ne plača majemnine, ne bila prehuda kazen, ko bi ga živega razčrtavili.

Dalje prih.

naše osrednje slovensko zemljo kliče po samopomoči po maščevanju.

Kranjski deželni zbor stoji pred velikim časom in zahteva velikih mož. Vsi Slovenci nestrno pričakujejo **odločnega** nastopa naših poslancev. Sedaj je čas, da pokažemo, kdo je gospodar v kranjski deželi.

Barona Švarca je treba primerno poučiti, da se nikdar noben deželni predsednik ne bo več upal tako kruto postopati z našim narodom, kot baron Švarc v septemberskih dneh. Zadoščenja treba za nedolžno slovensko kri, a zadoščenja treba tudi za imenovanje Belarja. Ako nočemo, da bodo nemške šole od sedaj naprej po kranjskem rastle kakor gobe po dežju, je nujno potrebno, da sklene deželni zbor **zakon**, po katerem naj je na Kranjskem — izven Kočevja — na javnih ljudskih in meščanskih šolah **učni jezik edinole slovenski**.

Treba pa tudi z Nemci tako govoriti kot govore oni znani na Štajerskem in Koroškem. Dokler ne smemo mi v deželnih zborih teh kronovin govoriti slovenski, toliko časa bi morali naši poslanci v **kranjskem deželnem zboru zabranjevati nemške govore**.

Nujno potrebni so sklepi, da dobi deželna palača in vsi drugi deželni zaseda **samoslovenski** z načaj, kakor je tudi že zadnji čas, da se **vrže nemško gledališče iz deželnega poslopja**.

Menimo, da zahteva narodna čast naših poslancev, da se najprvo pečajo s temi i takimi vprašanji.

Ako sedaj ne udarimo z vso silo po naših sovragih, potem nismo več vredni da sploh še obstajamo. Sodeč po predpripravek, se bodo naši poslanci tudi dejansko vrgli v boj.

Tekla je prvič naša nedolžna kri in na naših zastopnikih je, da preprečijo, da ne ho tekla nikdar več.

Politični paberki.

Notrajni politični položaj se do danes ni niti najmanj razjasnil. Delajo se najrazličnejše kombinacije in nemško časopisje je polno — rac onovih tvorbah ministrskega kabineta. Baron Bienert namerava baje sestaviti vladno sicer iz članov parlamenta, odnosno iz članov posameznih parlamentarnih strank neglede na to, ali so te stranke v vladni večini ali ne. Na drugi strani se zopet govori, da namerava Bienert sestaviti novo parlamentarno vladno, — brez Čehov. To je samoobebi umevno-brezuspešen trud, ker v tako kombinacijo Čehi nikdar ne bodo privolili. Nemško časopisje se pa na drugi strani odločno izreka proti temu, da bi se ustvarila koalicijska vlada brez koalicije strank. Izhoda iz situacije torej še danes ni videti. Naj se razplete kakorkoli, zahteva nas Jugoslovani in posebej nas Slovenci je in mora ostati: tudi Jugoslovane se mora pri-tegniti v novo koalicijo za sestavo ministerstva. Nikdar pa seveda ne moremo privoliti v to, da bi jugoslovanska delegacija šla za izpolnitev te naše zahteve v kakšno strankarsko koalicijo, kjer bi brez-pogojno samo kimala vladnim načrtom.

Brez češkega deželnega zbora — ni državnega zbora? Češka agrarna stranka je dne 4. t. m. sklenila, izdati geslo, da brez rednega poslovanja Češkega deželnega zbora tudi ne bo državnega zbora. Temu geslu se pridružujejo tudi „Narodni Listy“. Nemški listi pa pravijo, da bi Nemcem češka obstrukcija v državnem zboru bila jako ljuba, češ da bi se tako Čehi v zbornici najhitreje osamili. Nujna posledica

tega bi pa bil — § 14. Zdi se nam da so to le prav pobožne želje nekaterih nemških politikov, in upamo, da bodo Čehi trezno premotirili položaj.

Avstrijski državni zbor se snide 20. tm. Večji del njegovega dela bo obstojal začasno v odsekovih sejah. Tudi reforma poslovnika je na vidiku.

Ogrski ministrski predsednik Wekerle je prišel v torek na Dunaj in je bil včeraj sprejet od cesarja v avdijenci.

Reforma državnoborskega poslovnika. Odsek za to reformo ima 18. in 19. t. m. sejo.

Drobne politične vesti.

— Slovenska klerikalna stranka na Kranjskem se je izrekla zoper italijansko vsenčilišče v Trstu in za takojšnjo ustanovitev pravoslovne in bogoslovne fakultete slovenskega vsenčilišča v Ljubljani. — Po nemškem Češkem in Šleskem je bila včeraj cela vrsta nemških zborovanj, na katerih se je protestiralo proti „slaviziranju“ uradov. Pričakovati je enakih „emancipacij“ tudi od spodnještajerskih „tlačenih“ Nemcev! — Nemški krščanski socijalisti so ravno tako zagrizeni nemški šovinisti kakor najhujši nemški radikali. Nižjeavstrijski deželni šolski svet, ki je v njihovih rokah, je odklonil prošnjo Čehov v Dolnji Tenurovi za dovoljenje ustanoviti tamkaj privatno češko šolo. — Nemški narodni svet se ustanovi za Šlezko. — Zaradi bančnega vprašanja se bodo vršila še tekom tega meseca pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado. Pričakovati je rešitve v obliki kartelne banke. — Angleški kralj Edvard obišče tekom februarja Carigrad. Turški časopisi pozdravljajo to z velikim veseljem. — Turčija. Dozdajna poštna uprava se spremeni v poštno ministerstvo. Minister dobi 60.000 frankov letne plače. — Baje se uvede na Turškem evropski koledar v državni službi. — V kitajski armadi se je pojavil punt. Prišlo je do spopada med puntarji in vladno vojsko. — Srbski kralj ni sprejel demisijske Velimirovičevega kabineta, ker se kriza ne more rešiti, ko skupščina ne zaseda. — Za prvega dvornega maršala na Dunaju je imenovan Alfred knez Montenuovo.

Dnevne vesti.

Vodstvo Sl. Lj. Str. na Kranjskem je imelo v ponedeljek svojo sejo. Načelnik stranke je ostal dr. Šusteršič, njegovi namestniki so gg. kanonik Kalan, dež. posl. Povše in odvetnik dr. Schweitzer. Dr. Šusteršič je nato podal poročilo o polit. položaju. Govoril je o „Narodni zvezi“, novem slovenskem centru („Jugosl. klub“, „Slovenski klub“, klerik. Čehi in Starorusini), ki bo močnejši ko nemško-nacionalna zveza in naglašal, da bo ostala „Narodna Zveza“ tako dolgo v opoziciji, dokler ne nastopi vlada, ki bo dala stvarne garancije, da bomo mogli vresničiti svoj jugoslovanski in kulturni program. O opoziciji pooblast. zakona je „Slovenec“ nekoliko netočno poročal; ni namreč povedal, da so se odstranili vsi kranjski kler. agrarci in pripomogli nemškemu fabrikantom do zmage. Konečno se je sprejela sledeča resolucija: S. L. S. pozdravlja, da so se spojili vsi jugosl. poslanci v enotno „Narodno Zvezo“ in parlamentarno tesno združili s kluboma katol. narodnih Čehov in Starorusinov. S. L. S. pozivlja svoje poslance, naj se skušajo združiti še z drugimi politično in narodno sorodnimi parlamentarnimi skupinami. „Slov. središče“ naj pa ostane toliko časa v opoziciji, dokler

se ne osnuje parlamentaren kabinet ki bo jamčil, da bo mogla S. L. S. pozitivno politiko uveljaviti svoja načela.“ To se pravi pomagati dr. Šusteršiču na ministerski stolec. Naše stališče o tej stvari bomo še precizirali.

Kako delajo slovenski klerikalni „kmečki“ poslanci agrarno politiko? Pri zadnjem glasovanju o pooblastilnem zakonu za uvoz srbske živine v Avstro-Ogrsko so se odstranili vsi kranjski in goriški klerikalci, dočim so štajerski glasovali proti, edino le za to, ker je glasoval proti tudi posl. Roblek. Stvar je zanimiva; lansko zimo se je dolžilo in obrekovalo Robleka, da je on „zakrivil“ ta uvoz in se je imenovalo naprednjake „izdajalce kmečkih koristi“ — dasi se N. str. nikoli ni izjavila za to pogodbo! Letos pa štajerski klerikalci še mirno sede s kranjskimi in goriškimi „izdajalci km. koristi“ v jednem klubu, v katerem baje vlada popolna edinost glede „načel“ (in glede varanja slovenskih kmetov). Svoje izdajalstvo hočejo sedaj klerikalci prebarvati z melioracijskim fondom in star. zavarovanjem, zakona, ki bi bila lahko tudi brez koncesij nemškemu fabrikantom sklenjena v najkrajšem času. No mi nimamo nič proti temu, ako se na ta način demoralizira iste, ki danes še stoje v tabornu Km. zveze! Nosi pa taka politika tako jasno pečat nemorale in nepoštenosti, da se mora normalen človek čuditi, kako jo morejo delati in odobravati „branitelji“ verskih in narodnih svetinj slovenskega ljudstva! — Vkljub temu pa izdajstvo kranjskih in goriških klerikalcev ni pomagalo mnogo: poobl. postava velja le za 3 mesece in pogodba z Rumunijo je izključena iz te postave. Začel se bo nov boj in menda tudi nova — kravja kupčija. Kmetje pazite!

Kako skrbi g. dr. Korošec za slovenske obrtnike? Odlično narodni obrtnik iz Sav. doline (ime v uredništvu na razpolago) nam pošilja dopisnico, katero mu je poslal neki mizarski pomočnik Gašpar Zupanc iz Maribora. Glasi se tako: „Zvedel sem, da iščete mizarske pomočnike. Jaz sem sedaj brez posla, pa k Vam ne grem, ker ste velik brezverec in sluga celjskih dohtarjev kakor so mi povedali naš gospod duhovnik doktor svetega pisma Korošec. Tudi so mi povedali, da nečete plačati pomočnikov. Odgovorite mi poste restante Celje, če ste res tak naroden falot.“ Torej g. dr. Korošec se ne sramuje obrekovati in gmotno oškodovati slovenskega obrtnika, kateri slučajno ni pristaš Kmeč. zveze, ki je pa na vsak način boljši kristjan ko duhovnik, ki na tak način skuša spraviti svojega bližnjega v škodo. To je torej tista „vera“ političnih duhovnikov! G. dr. Korošec, bodite nverjeni, da vam te „skrbi“ slov. obrtniki ne pozabijo! Radovedni smo samo, ali ima č. „doktor sv. pisma“ tudi nemške obrtnike tako v evidenci? V Mariboru bi bilo zelo koristno.

Slovenska Čitalnica v Mariboru ima ob sklepu leta 1908. 140 udov. Člani imajo na razpolago vse slovenske štajerske in vse važne druge slovenske časopise in časnike, važnejše češke, hrvatske in nemške liste in veliko knjižnico. V preteklem letu se je priredilo 5 zabavnih večerov in 2 velika umetniška koncerta (15. II. Buchtele-Bochniček, 24. III. Dimitrij Agrenjev Slavjanski). Gledaliških predstav letos ni bilo toliko ko lanskega leta. Dne 12. I. se je uprizorila igra „Zaklad“, 15. III. je uprizorilo akad. tehn. društvo „Triglav“ skupno s Čitalnico „Revizorja“, koncem majnika in začetkom junija pa so igrali ljubljanski igralci 7 krat. Razun teh predstav je pomagala

Čitalnica srednješolcem pri predstavi „Učenjaka“ dne 23. V. Dne 5., 7. in 9. majnika sta priredila operna pevca gg. Kondracki in Kratochvil 3 pevske koncerte s pomočjo Slov. Čitalnice. 31. majnika je priredilo društvo izlet k Sv. Urbanu, dne 4. junija pa lep Trubarjev večer s predavanji gosp. dr. Medveda in dr. Pivka. Odhajajočim udom na čast so se prirejali prijateljski večeri, med katerimi sta bila posebno lepa Zemljičev večer (11. VI.) in večer g. prof. Košana (4. VII.)

Iz Maribora. Regulacija Pesnice v mariborskem okraju se nadaljuje v letu 1909 od Cirkniškega pritoka do točke 400 m pod mostom okrajne ceste v Št. Lenart. Po načrtu bode stalo delo 120.000 kron z novim mostom vred. Okraj prispeva po odloku deželnega odbora kakor doslej z 10%.

Iz Maribora. Živinoreja. Okrožje „Šentiljske kmetijske podružnice“ se je proglasilo za marijadvorski plemenski okraj, ker uspeva v njem najboljše marijadvorska goveda. To okrožje obsega občine Št. Ilj, Gradiško, Dobrenje, Sv. Jurij ob Pesnici, Gor. Sv. Kungoto, Plač, Špičnik, Slatinski dol, Svičino, Cirknico, Jarenino, Sv. Jakob v Slov. goricah, Kanižo, Poličko vas, Na Ranci, Vrtnice, Vukovski dol, Cršak in Selnico ob Muri.

Iz Maribora. Posestnikova hči Franciška Križan je prinesla dne 23. grudna kakih 100 pokvarjenih klobas na trg. Tržna kontrola jo je javila okrajnemu sodišču, ki jo je obsodilo na pet dni ječe.

Iz Maribora. Gosp. Jurij Štern, hišni posestnik in kovaški mojster v Mariboru nasproti „Narodnemu domu“, je opustil ob Novem letu kovaško obrt, katero je izvrševal nad 23 let v Mariboru. Prevzel jo je po njem g. Peklar. Gosp. Štern je bil od nekdanj zvest ud „Slovenske Čitalnice“ in je ob vsaki priliki podpiral narodna podjetja.

Iz Maribora. Novi dohodki mestne blagajne. Mestni svet ni pozabil niti na greznice v svoji skrbi za občinsko blagajnico. Za čiščenje in odvažanje fekalij iz greznic bode se zvišal znesek pri hektolitrovskem sodu od 30 h na 40 h, pri sodih, ki imajo 150 litrov vsebine, pa od 40 na 50 h

Iz Maribora. Zvišanje najemninskega vinarja. Klika, ki gospodari doslej v mariborskem mestnem svetu, je dosegla po večletnem naporu, da se bo gradil novi most čez Dravo v črti Gosposke ulice. Prvotni načrt je projektiral most nekoliko nižje v črti Vetrinjske ulice, kar bi bilo naravno in za milijon kron ceneje. Toda ta most bi bil preblizu „Narodnega doma“ in ta ideja ni dala vladajoči kliki miru. Davkoplačevalci so protestirali dolgo proti dražjemu projektu v črti Gosposke ulice, ker so vedeli, da bode moralo mesto znatno zvišati doklade, če bi se izvršil ta načrt. A nič ni pomagalo. Leta 1909. se začne graditi most in od Novega leta bodo čutili najemniki posledice. Mestni svet je primoran najeti si mnogo večje posojilo in deželni odbor je že potrdil sklep, da se naj poviša v Mariboru od 1. prosinca 1909 najemninski vinar od 6 na 9½%. Ker se pobirajo še 4% najemninskega vinarja za mestni vodovod, imamo plačati odslej 13½% najemninskega vinarja. Hišni gospodarji ne bodo seveda hoteli trpeti te škode, ampak bodo naložili novo davčno breme hišnim najemnikom. Po vsem mestu se podražijo stanovanja. To so posledice „vzornega“ nemškega gospodarstva!

Samomor dijaka. V nedeljo je skočil v Gradcu iz 4. nadstropja na ulico osmošolec Brandt. Obležal je z razbito glavo in je v mestni bolnišnici takoj umrl. Vzrok samomora je neznan.

Pri okrajnem sodišču v Celju so razdeljeni referati za leto 1909. tako, da prevzame civilnosporni oddelek okrajni sodnik dr. Kotnik, izvršilni referat delnosodni svetnik Erhartič, kazenska sodnika pa bosta okrajni sodnik Vidic in novi okrajni sodnik, ki še ni imenovan. Izvensporni in zemljejniski oddelek pa si delita predstojnik dr. pl. Kočevar in okrajni sodnik dr. pl. Ducar.

Celjski pouličnjaki mirne slovenske pasante nahlurijo s „Heil Frankfurt“, „Heil und Sieg!“, „den Windischen den Strik“ itd. — Ako ne bode kmalu miru, naučili bomo to fakinažo sami redi, pa radikalno. Da celjska policija tega ne stori, to že davno vemo!

Dekan v Laškem je postal dr. Fr. Kruljc, doslej stolni vikar v Mariboru.

Shod „Narodne stranke“ v Ormožu se vrši v nedeljo 10. januarja ob 3. uri popoldne v gostilni Kalchbrenner. Na dnevnem redu je poročilo o najvažnejših polit. dogodkih minulega leta z ozirom na kmečki stan, predavanje o povzdigi kupčije z domačim vinom in volitve novega okr. odbora „Narodne stranke“. Somišljeniki in prijatelji stranke, pridite v nedeljo vsi v Ormož!

Ustrelil se je na Dunaju uradnik „Ljublj. kred. banke“ Fr. Barbič.

Sitnarenje pri Južni železnici. Doslej je bilo pri Južni železnici upejano, da se je moka lahko skladala iz železniških voz 4 dni, odslej se bo to moralo zgoditi tekem 24 ur, kar je včasih nemogoče. Židje pri Južni železnici so od dne do dne nesramnejši.

Nekaj poka v liberalni stranki je pisal „Slovenec“ od torka in prekoval, da bo velik polom v gospodarskih ustanovah nar.-napr. stranke na Kranjskem in s tem tudi njen konec. Na to je zahteval župan Hribar v imenu „Zveze slov. zadrug“ pojasnila pri „Slovenecu“. Odgovorilo se mu je, da je notica pomotoma prišla v list. Zopet klasičen dokaz klerikalne nepoštenosti.

Ravnateljstvo kler. „Združne Zveze“ prevzame mesto dr. Pegana dr. Pogačnik, načelnik klerik. telovadnih odsekov.

Vinske cene v Istri rastejo. Poskočile bodo cene vinu baje tudi po drugih vinorodnih krajih.

Podravske odsek akad. fer. društva „Prosveta“ je ustanovil v Vuzevici prepotrebno javno ljudsko knjižnico, ki je v lokalih g. župana Antona Mravljaka. Slovenci in Slovenke! Segajte marljivo ravno sedaj v zimskem času po jako poučnih in zabavnih knjigah. Izobražujte se, ker le v izobrazbi je moč in prava pot do vsestranske osamosvojitve slovenskega naroda!

Odseku „Prosvete“ za slovenjebistriški in konjiški okraj so darovali gg.: Jos. Majhen, asistent pri fin. direkciji v Gradcu 2 K, prof. Božidar Štifter 5 K; nadalje so darovali po 1 K: Fr. Kropec, Studenice; Fr. Košir, Št. Jur ob Taboru; Jos. Bračko, Črešnjevec. Srčna hvala!

Na I. izr. občnem zboru odseka „Prosvete“ za slovenjebistriški in konjiški okraj je bil izvoljen za predsednika agr. Viktor Starovašnik.

Čitalnici v Slov. Bistrici je poklonil njen predsednik in častni član g. dr. Urban Lemež 50 kron kot novoletno darilo, za kar mu odbor izreka prav iskreno zahvalo. Na zdar!

Narodnega lončarja in sodarja bi nujno potrebovali v Slov. Bistrici. Obrtnikov teh strok že nekaj časa sploh ni več v Slov. Bistrici in bi torej prav lahko izhajali.

Kranjski klerikalci za slovensko vseučilišče. Vodstvo klerikalne stranke

na Kranjskem je v pondeljek sklenilo, da 1. vodstvo S. L. S. odobrava popolnoma stališče, ki ga je zavzela „Narodna zveza“ glede vseučiliškega vprašanja v državnem zboru. V soglasju z državnimi poslanci S. L. S. odklanja brezpogojno, da bi se ustanovilo v Trstu italijansko vseučilišče. 2. Vodstvo S. L. S. zahteva, da se naj čim preje ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani in otvori najprej bogoslovna in pravna fakulteta. 3. Poslanci S. L. S. se pozivljajo, da naj nasprotujejo z vso odločnostjo realiziranju vseučiliških zahtev drugih narodnosti, ako se v tem oziru obenem ne ugotovi upravičenim zahtevam in kulturnim potrebam slovenskega naroda.

7. redni strankin zbor jugoslov. socialne demokracije se vrši 31. jan., 1. in 2. febr. v Ljubljani. Referentje so I. Mlinar, E. Kristan, I. Kocmur, dr. Tuma in Ant. Kristan.

Odvetniško pisarno je otvoril g. dr. J. Levpošček s 4. januarjem v Gorici.

Naslov ravnatelja je dobil okrajni šolski nadzornik v Ptuj J. Dreflak.

Poučni tečaj za kletarstvo se bo vršil od 3. do 8. februarja na deželni vinorejski šoli v Mariboru. Priglasiti se je treba do 30. januarja.

Občni zbor bralnega društva za Gaberje, Spodnjo in Gornjo Hudinjo se je vršil 4. t. m. ob zelo slabi udeležbi (od 88 članov jih je bilo navzočih komaj 17). Društvene prireditve v pretečenem letu so imele sicer precej gmotnega, a zelo malo moralnega uspeha, ker jih niso posečali niti tisti Celjani, ki so društvo pomagali ustanavljati. Ker je društvena knjižnica zelo nepopolna, je kljub naprednih celjskih akademikov izjavil, da hoče v kratkem ustanoviti v „Sokolskem domu“ v Gaberjih javno ljudsko knjižnico, da društvo razbremeni skrbi za knjižnico, da ono torej lahko tem večjo pozornost posveča čitalnici. Blagajniško poročilo izkazuje 44 K prebitka, dočim je bilo lani 48 kron primanjkljaja. Gmotno je društvo torej letos boljše situirano, čeravno se je število članov od 127 v lanskem letu zmanjšalo na 88 v letošnjem. Nato se je izvolil za predsednika g. Fr. Pašnik in gg. J. Šarlah, L. Heiligstein, M. Bobek, J. Pfeifer, V. Konečnik, J. Omladič, Av. Žager, R. Kovač in J. Sadu za odbornike. Društvo, katero hoče delovati v slovenskem, demokratskem in naprednem duhu, želimo več uspehov, kot jih je imelo v lanskem letu!

Iz Gaberja. Odkar smo dobili v Westenovo tovarno novega vodjo iz Štor, veje iz iste neizprosno germanški duh. Na ta nov napad moramo tudi mi neizprosno odgovoriti. Westen živi skoraj izključno od slovenskih grošev, — a vendar je velik German. Vsled bojkota na Balkanu izgublja precej naročil; skrbeli bomo za to, da bo tudi temu vsemogočnejšemu padel greben in da se bo moral navaditi na nas ali pa nas zapustiti in iti v svojo blazeno domovino.

Težko ranil je v neki gostilni v Ptuj delavec Al. Klančič pijonirskega podčastnika. Vrgel mu je literarno steklenico za pivo v glavo in ga težko ranil.

Izgred dveh huzarjev v Mariboru. Dva huzarja, Rozsa in Windisch sta ubila v Jelovšekovi gostilni na Fr. Jožefovi cesti v Mariboru dve šipi. Gostilničar je krivca naznanil policiji. Policaj je hotel pijana huzarja prisiliti, da plačata šipe; tega pa ta dva nista hotela storiti, temveč sta šla s sabljami nad policaja, kateri se je postavil z revolverjem v bran. Konečno se je posrečilo s pomočjo nekega stotnika pri 47. pešpolku pijanca umiriti in aretirati.

Iz davčne službe. Predsedstvo kranjske finančne direkcije je imenovalo praktikante gg. V. Damijana, A. Primca, B. Železnika in R. Pehačka proviz. davčnim asistentom.

Okrajni proračun v slovenjebistriškem okraju znaša za l. 1909 87.533 kron. Pokril se bo ta znesek s 50% okr. doklado v znesku 59.159 kron. Ostal znesek 28.373 K 55 v se pokrije s čistim dobičkom pri okr. hranilnici. (G. župnik Medved se sedaj pere po „Straži“ zaradi okr. hranilnice. No, po toči je prepozno zvoniti!)

Narodna zbirka, ki jo je priredil klub slov. napr. akademikov v Celju se je prav povoljno obnesla. Dosedaj je nabranih 114803 K; v Celju in okolici se je nabralo čez 400 K. Ker dosedaj še cela vrsta nabirateljev ni vrnila pol, se isti prosijo, da te dni še pridno pobirajo in do sobote 9. t. m. vpošljejo nabiralne pole.

Važne spremembe pri deželni sodnji kranjski. Kakor se čuje, stopita v kratkem sedanji vodja deželne sodnije g. Albert Levičnik in podpredsednik Josip Pajk v pokoj. Novi predsednik postane višjesodni svetnik Julij Polec, podpredsednik pa sodni svetnik Hauffen.

Škrlatica v Sevnici. Ker se je v zadnjem času tudi tukaj pripetilo več slučajev obolenja na škrlatici, je c. kr. okrajno glavarstvo zaukazalo, da ostanejo šole v Sevnici do 7. februarja zaprte.

Zanimive podrobnosti Belarjevega imenovanja. Imenovanje nemškega deželnega šolskega nadzornika na Kranjskem je vlada že dalj časa pripravljala in zanj so vedeli vsi zaupnejši kazinotje, dočim Slovenci niti slutili niso, da jim obesi vlada zahrbtno in tihotapsko renegata Belarja na vrat. Profesor Belar je dobil že 14 dni pred svojim imenovanjem dopust in na njegovo mesto je bil takoj imenovan nemški suplent. Reklo se je, da gre v Most na Češko raziskavat podzemeljskih plinov. On se pa ni prav nič več brigal za pline; kajti zadnje dneve pred imenovanjem je bil na Dunaju in se udeleževal z realnim ravnateljem Junovičem končnih posvetovanj pri ministerstvu. Pripeljal se je z Dunaja šele zadnji dan pred imenovanjem in sicer z jasnimi cilji in fiksi-ranimi direktivami.

Imenovanje pri mestni hranilnici ljubljanski. Občinski svet ljubljanski je imenoval v torkovi seji g. solicitorja Avgusta Petriča za hranilničnega asistenta, urednika „Sl. Naroda“ gosp. Milijo Rodeta pa za hranilničnega praktikanta.

Novi tednik „Sloga“ izide prvi-krat jutri, dne 8. januarja.

Klerikalna nepoštenost. Ljubljanski „Slovenec“ poroča svojim bralcem, da je zvedel njegov dopisnik iz zanesljive strani, da nameravajo liberalci izdajati „Narodni Dnevnik“ samo do prih. deželnozborskih volitev. „Slovenec“ dostavlja: „Naročite si raje „Slovenca“, pa imate dnevnik, ki ima zagotovljen obstanek!“ Ta stavek izdaja klerikalne poštenjake pri „Slovenecu“. Da bi nam odvrgli nekaj odjemalcev in naročnikov, se poslužujejo čisto navadne laži in reklame, katere bi se sramoval zadnji čifutski list. No da je tako postopanje prvi dogma v ljubljanskem veroizpovedanju! Doživeli smo že mnogo nepoštenosti od naših klerikalnih „bratov“, ta pa prilčno nadkriljuje vse. Oni, ki so nam podpisali izjave, itak vedo, da smo tudi mi vezani najmanj eno leto izdajati „Nar. Dnevnik“. Izdajali pa ga bomo tudi naprej — to je gotovo, navzlic taki židovski nepoštenosti „bratiteljev“ vere in „morale“. Pa še vpijejo štajerski klerikalci v „Straži“ po složnem delu! Gospoda, ne zamerite:

z lažnjivci in obrekovalci težko sedi dostojen človek pri jedni mizi! Hoteli smo se pri „Nar. Dnev.“ izogibati tako ostrih besed, toda lastno kožo moramo braniti in jo bomo zdatno branili tudi vbodoče. Dolžni smo to sebi in narodu, kateremu se vsiljuje ti klerikalni poštenjaki kot „voditelji“.

Uradne tajnosti raznašajo med svojimi somišljeniki nemški pisarji po celjskih mestnih uradih. Pripoveduje se, da so bili obtoženi zaradi izgrediv dne 20. sept. tajno obveščeni, česa so toženi in kakšno obtožilno gradivo se je nabralo proti njim. Mi nočemo danes pozitivno trditi, da je to res, zasledovali pa bomo stvar dalje. Kajti v protivnem slučaju bi bili Slovenci v Celju pred sodnijami „vogelfrei“. Ni čuda, da bi nam morala enkrat vzkipeti kri, če bi imeli ledeno!

Čudro odlikovanje. — Piše se nam: Nadučitelj g. F. Jurkovič v Šmarju pri Jelšah je dobil nedavno, kakor znano, častni naslov — ravnatelj. — Jurkovič je vzrok, da v Šmarju še nimajo tolikanj potrebnega novega šolskega poslopja. On je tozadevno rovaril in še ruje pri ljudstvu. Ta mož — učitelj in vzgojitelj — sploh ljubi temo bolj, nego pa — napredek. . . Marsikatera pikra nam sili v pero ob premotritvanju tega dejstva; a ne rečemo drugzega, nego: čudno res prav čudno!

Kaj tudi hočemo. Naš „Narodni svet“ naj bi marno skrb obračal na to, kakšno učiteljstvo se nastavlja na naših slovenskih ljudskih šolah. Kakoršen učitelj, takšna šola, in kakoršna šola, takšen naraščaj! Pazno in dosledno naj se študira delovanje učiteljstva, zlasti na več razrednicah. Mi hočemo čvrst, zaveden rod, ne pa polovičarjev in nezavedne tolpe. Mi hočemo in zahtevamo v naših šolah, kakor to vedno javno povdarjajo nemški učitelji, nacionalno vzgojo naše mladeži. To negovati more pa le res zaveden naroden učitelj! V tem smislu neizprosno na delo. V naših ljudskih šolah ne pripustimo razna, rodovanja. To ni pedagoško, to je moderno tiranstvo. Zato pa ven iz naših šol z nemčurskimi učitelji in voditelji! Poturic ne maramo, mi rabimo značaje! Kar zahtevajo s pravico drugi narodi, to zahtevati je tudi naše naravno pravo. — Mladina je naš up, naša bodočnost. Hočemo li dopuščati, da se nam zastruplja pokuhoborskih eksistencan, katerim je narodnost deveta briga, lasten „ego“ pa vse?! — Narod naj zahteva narodnih učiteljev; on to mora storiti, ako mu je do narodnosti svoje. Tu je treba skrajne brezobzirnosti in železne kousekvence. Ergo: fiat!

Hauswaldtov kavin pridelek. Dasi se je že v časnikih opozarjalo, da je fabrikant Hauswaldt zagrizen Nemec in nasprotnik Slovanov (Čehov), vendar si še trgovci v ljutomerskem okraju naročajo njegov pridelek ter ga razprodajajo in tako polnijo žepe onemu, ki nam Slovanom pomaga zadržavati zanjko okoli vratu. Kje je vaš narodni ponos? Ali vam vest spi? Čeravno vam razni agentje blago vsiljujejo, obtesite se jih odločno in naročajte Ciril-Metodovo kavino primes. Skrbimo, da ostane naš denar v naših žepih!

Isterska deželna razstava se bo priredila v Kopru l. 1910. Izvolil se je že pripravljalni odbor. Razstave se udeležijo Hrvati in Italijani.

Časi se izpreminjajo si menda misli tudi c. kr. okrajno glavarstvo v Slov. Gradcu. In zato je dovolilo najemniku lova pri Sv. Primožu nad Muto W. Neunerju 12 (reci dvanajst) nadzornikov, oziroma zapriseženih lovcev, četudi ni svoj čas dovolilo slovenskemu najemniku za isti revir več

ko dveh. Neuner je pač nadučitelj na nemški šoli. Ali je Nemec tako dober človek, da je hotel mnogim pripomoči do cenih lovskih kart, ali se pa sam ne zanese na lovce in jih je dal zapriseči, to se ne ve. Stvar ima pa še drugo lice. Vsak zapriseženi lovec ima tudi pravico trositi strup. In kakšne nesreče se lahko pripetijo, če je skoro pri vsaki drugi kmečki hiši — strihnin! Ali je vse to znano visokemu c. kr. namestništvu v Gradcu? Če ne, naj se informira ter ukrene potrebno, da ne bo tako neprevidno postopalo c. kr. okrajno glavarstvo v Slov. Gradcu in tako hitro menjavalo svoje naziranje.

Volltev dveh zastopnikov v c. kr. mestni šolski svet ljubljanski se vrši danes. Klerikalci so že oblazili vse učiteljice in tudi vse učitelje, o katerih upajo, da bi se dali z raznimi obljubami ujeti. Tako so n. pr. jednemu obetali, da pride njegov brat z dežele v mesto, ako voli klerikažno. To je le vzgledni pa jedini slučaj, kako se dela katoliško „prepričanje“. O izidu bomo poročali.

Odbor N. D. O. v Ljubljani se je konstatiral tako-le: I. podpredsed. rezbar Juvan, II. podpredsednik učitelj Likar, I. tajnik krojač Škerlj, II. tajnik Lušin, privatni uradnik, blagajnik solicitor Cimerman.

Socialnodemokratičen kandidat za bodoče deželnozborske volitve v V. kuriji celjsko-brežiškega voliln. okraja je že izbran. Kandidaturo je prevzel strankin tajnik za Trbovlje g. Ignac Sitar.

Potres v južni Italiji.

Poročilo o položaju ministra Bertolinija.

Rim, 5. jan. Ministerski predsednik Giolitti je dobil od ministra Bertolinija sledečo brzojavko: Jaz sem obiskal kalabrijsko obrežje severno od Reggio, Villa San Giovanni in Bagnero. Reševanje se vrši povoljno. Pač pa manjka v Scylli potrebne organizacije za rešilna dela, zato sem pozval poveljnika križarke „Lombardia“, da naj ves svoj trud osredotoči na ta kraj. Obiskal sem tudi obrežje proti Faro, kjer je rešilno delovanje zadostno organizirano. V nekaterih krajih zadobiva prebivalstvo nov pogum. Sredstva proti okuževanju so že došla. Obsedno stanje rešilni akciji jako dobro služi. Rušilka torpedov „Granatiere“ je zvečer odplula v Palermo. Na ladji so tudi blagajne italijanske banke, ki so jih rešili.

Pomožna ekspedicija avstr. „Rdečega križa“.

Rim, 5. jan. Ekspedicija avstrijskega Rdečega križa je dospela semkaj. Vodja ekspedicije je imel s senatorjem Taverno, predsednikom italijanskega Rdečega križa, pogovor, da bi se rešilno delovanje skupno izvrševalo. Avstrijski vlak, ki ima seboj veliko kuhinjo, se poda v Katanijo, kjer se bo začelo delo pri ogromnem številu ranjencev in beguncev.

Pozabljen kraj nesreče.

Milan, 6. jan. „Corriere della Sera“ brzojavljajo iz Katanije: Vas Locadi s približno 600 prebivalci, ki je 22 km oddaljeno od Mesine, je bila pri rešilnem delu popolnoma pozabljena. Štiri dni so čakali nesrečniki, ki so ostali pri življenju, zunaj na prostem, napol nagi in sestradani brez uspešno pomoči. Včeraj je prišel eden begunec popolnoma izmučen v Katanijo, nakar so takoj poslali rešilno moštvo v vasico.

Vesel preklie.

Milazzo, 6. jan. Po poročilih iz Castro reale ni res, da bi to mesto bilo porušeno. Hiše, ki jih je potres oskodoval, se bodo popravile.

140.000 mrtvih.

Rim, 6. jan. Službeno(?) se ceni število mrtvih pri potresu v južni Italiji na 140.000, od katerih odpade na Mesino 75.000, na Reggio di Calabria 40.000 in na ostale kraje 25.000.

Še živega so potegnili iz razvalin.

Mesina, 6. jan. Danes zjutraj so nekega moža rešili živega iz razvalin. Brzojavna zveza med Rimom in Mesino je zopet popravljena.

Rim, 6. jan. Dve brzojavni podmorski žici, ki ju je potres poškodoval, sta zopet popravljene in tako je brzojavna zveza med Rimom in Sicilijo zopet urejena.

Potresni sunki so ponavljajo.

Palermo, 6. jan. Tukaj se potresni sunki ponavljajo. Včeraj opoldan se je čutilo dva močna sunka, ki sta povzročila grozen strah.

Rešilna dela in roparji.

Mesina, 6. jan. 10 tisoč mornarjev in vojakov dela v Mesini, da rešijo one, ki so še živi med razvalinami, da mrličje izkopavajo in pokopavajo. Sam nadškof in mnogo drugih duhovnikov pleza po razvalinah okrog, da dajejo umirajočim zadnjo versko tolažbo in mirijo žive. Roparji so na več mestih zažgali, da bi povzročili strah in imeli lažji posel. Več ko 100 roparjev in tatov so že postrelili.

Potresni sunki.

Palermo, 6. jan. Tu se ponavljajo potresni sunki in povzročajo silen strah med prebivalstvom.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Homatije med Avstrijo in Srbijo.

Zagreb, 7. jan. Tu sem se poročila, da je prišlo v Belgrad več bivših četovodjev iz Stare Srbije, da se posvetujejo z odborom za narodno obrambo. Sekcijski načelnik v ministerstvu za zunanje zadeve je baje v eni teh sej sporočil, da odkoraka v najkrajšem času 2000 srbskih prostovoljcev iz Stare Srbije in Macedonije na bosansko mejo. Vodili bi jih naj omenjeni četovodje. (Ta novica bo brzkone brez resnične podlage. Op. ur.)

Rusija daruje Srbiji konje.

Belgrad, 7. jan. Ruska državna žrebčarija je podarila Srbiji tisoč konjev.

Tržne cene.

6. januarja.

Kava: Santos Good Average za marc 31'25, za maj 30'75, za september 25'75, za december 29'50. Tendence stalna.

Produktni trg: Pariz: moka za tekoči mesec 29'30, moka za prihodnji mesec 29'60, moka za januar — april 30'30, moka za marc — junij 30'70, pšenica za tekoči mesec 22'55, pšenica za prihodnji mesec 22'80, pšenica za januar — april 23'45, pšenica za marc — junij 23'80, žito za tekoči mesec 16'—, žito za prihodnji mesec 16'25, žito za januar — april 16'75, žito za marc — junij 16'75.

Sejmi. 9. jan. svinjski sejm v Brežcah. — 11. jan. letna sejma v Šmarju in Plinini. — 12. an. živinski sejm v jutomeru in svinjska sejma v Ormožu in Rogatcu. 13. jan. živinski sem v Mariboru in svinjski sejm v Ptuj.

Natakarski učenec

se sprejme takoj. — Poizve se v uredništvu „Narodnega dnevnika“.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-2

Ivan Bonač, Ljubljana

Velika zaloga papirja in pisalnih potrebščin na debelo in drobno.

Največja jugoavstrijska kartonažna tovarna. Knjigoveznica.

Točna postrežba in nizke cene. Oferti in ceniki so na razpolago.

20 5-4

Ustanovljena leta 1835.

Franc Ksav. Souvan, Ljubljana.

Bogata zaloga manufakturnega blaga.

Cene brez konkurence!

Na debelo! 8 15-4 Na debelo!

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
Slovenski trgovci pozor!
Naročujte svoje blago pri-skoz in skoz slov. tvrdki

„Merkur“ J. Uličakar in dr.

Trst, ulica Torre Bianca 9.

Zaloga kave, riža in družega kolonijalnega blaga.

Na debelo!

Nakup in prodaja domačih pridelkov.

3 10-4

